

Diabetes Self -Management Questionnaire lefordítása és validálása

Dr. Vörös Krisztián, Dr. Márkus Bernadett, Dr. Hargittay
Csenge, Dr. Iller Barbara, Dr. Oláh Ilona, Dr. Rinfel József,
Prof. Dr. Kalabay László

*CSAKOSZ Kongresszus
Győr, 2020.02.27-29.*

*Oktatás, kutatás,
gyógyítás: 250 éve az
egészség szolgálatában*

Öngondozás diabeteszben

- ↪ „A **beteg által végzett feladatok** és cselekvések, melyek célja a testi-lelki **egészség megőrzése** a fennálló **betegség ellenére**”
- ↪ Elemei
- ↪ Hatékony a diabetesz kontrol javításában
- ↪ The European Definition of General Practice (WONCA):
„12. A betegek szerepvállalásának és öngondozásának előmozdítása.”

Nehézségek

- ↪ Öngondozás javítása
  - ↳ Ismerni és mérni kell
- ↪ Meta-analízis (Lu et al., 2015)
  - ↳ 18 eredeti, 8 fordítás, revízió, 4 nem specifikus
  - ↳ 9 csak egy aspektust vizsgált, 10 több vizsgálatban
  - ↳ Validálás általában nem volt szigorú
  - ↳ 5 esetében volt kritérium validálás HbA1c-vel, de speciális populációban, kevés aspektus, nem megfelelő validálás

DSMQ kérdőív

- ↪ Research Institute of the Diabetes Academy Mergentheim (FIDAM), German Diabetes Center Mergentheim
  - ↳ Andreas Schmidt
- ↪ Olyan kérdések melyek a HbA1c-vel korrelálnak
- ↪ Validálás terciar centrumban
  - ↳ betegek közel fele T1DM,
  - ↳ magas HbA1c,
  - ↳ hosszú fennállási idő, sok szövődmény

Célkitűzés

↪ A módosított DSMQ-R kérdőív

↳ Lefordítása

↳ Validálása

→ Magyar nyelven

→ Az alapellátásban

Módszer

↪ Betegek

- ↳ Az alapellátásban megjelenő diabeteses betegek
- ↳ A Semmelweis Egyetem és a Pécsi Tudományegyetem családorvosi tanszékeinek oktatói

↪ Fordítás

- ↳ Három vizsgáló fordítás, szintetizálás
- ↳ Két fordító visszafordítást
- ↳ Előzetes, majd tesztelés után a végleges fordítás

Módszer

↪ Validálás

- ↪ A megbízhatóságot a belső konzisztencia vizsgálatával
- ↪ A validitást
  - ismert csoportokhoz hasonlítással (jól és rosszul kontrollált diabetesz),
  - konvergens validitás vizsgálatával elemeztük (korreláció az SDSCA kérdőívvel, HbA1c-vel)

Eredmények

- ↪ 432 háziorvosát felkereső beteget vontunk be
  - ↳ nő 51,8%,
  - ↳ életkor $65,4 \pm 11,7$ év,
  - ↳ T2DM: 94,5%
- ↪ A magyar nyelvű változat elkészült
  - ↳ Kisebb fordítási nehézségeket, eltéréseket szintetizáltuk

Eredmények

Megbízhatóság

- ↳ A belső konzisztencia jónak bizonyult (Cronbach $\alpha=0,845$)
- ↳ Egyes kérdések azonban kevésbé korreláltak a párhuzamos kérdésekkel:
  - „Gyógyszeremet pontosan szedem” – szokatlanul magas pontok
  - „Aktívan kikérem orvosom véleményét” – szokatlanul alacsony

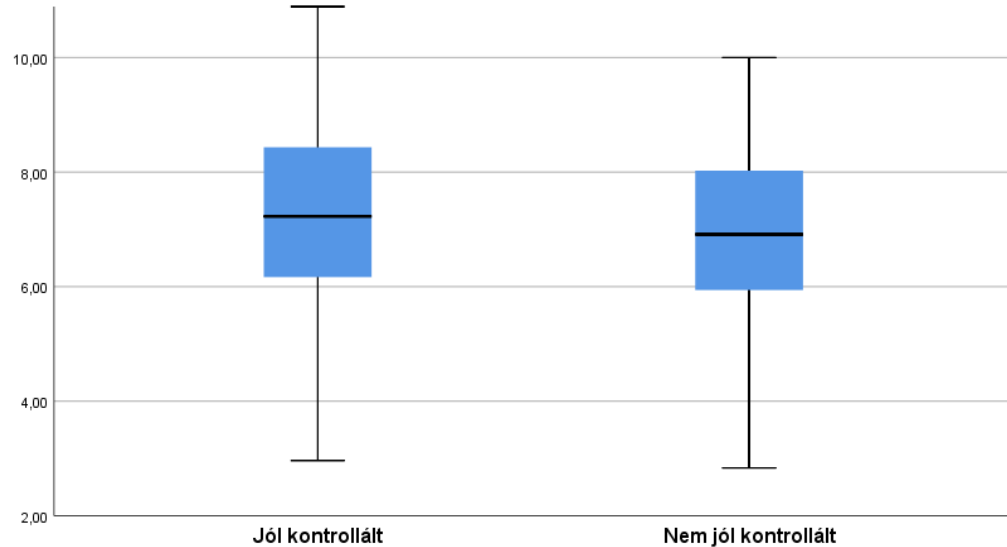
Eredmények

Ismert csoportokhoz hasonlítás

(A1c $\leq$ vs $>$ 7,0%)

↪ Jól kontrollált (n=269)
vs. nem jól kontrollált
(n=223)

↪ 7,23 (6,17 – 8,44) vs
6,91 (5,91 – 8,02)

Mann Whitney teszt, $p=0,027$

Konvergens validitás

- ↪ Korreláció a diabetesz meghatározó jellemzőivel
- ↪ DSMQ összpontszám, Spearman korreláció
  - ↪ BMI: $\rho = -0.155^{**}$
  - ↪ HbA1c: $\rho = -0.095^*$
  - ↪ SDSCA összpontszám: $\rho = 0.520^{**}$

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

Többváltozós analízis

- ↪ A HbA1c-t meghatározó változók a modellben: DSMQ, életkor, nem, terápiaintenzitás, késői komplikációk
- ↪ A modell szignifikánsnak bizonyult, ($\chi^2(6)=55,437$; $p<0,001$), Nagelkerke $R^2=0,15$; helyesen klasszifikált esetek 54,8%
- ↪ Szignifikáns determinánsok
  - ↪ DSMQ - OR: **0,833**; 95%CI: 0,727-0,955, $p < 0,009$
  - ↪ Életkor - OR: **0,974**; 95%CI: 0,956-0,992; $p = 0,005$
  - ↪ Terápiaintenzitás - OR: **1,293**; 95%CI:1,169-1,431; $p<0001$

Összefoglalás

- ↪ A DSMQ-R magyarra fordított változata
  - ↳ Az alapellátásban is valid
  - ↳ Jól használható
  - ↳ A diabetesz kontrollal összefüggést mutató kérdőív.

